

## **Talen inför Brexit**

En kvalitativ fallstudie på Boris Johnsons och David Camerons strategiska narrativ och analogier i tal inför EU folkomröstningen

## Abstract

This study desires to display two speeches that were crucial to the 2016 EU-referendum in Great Britain. The two actors portrayed with one speech each are Boris Johnson and David Cameron, although the speeches weren't given during the same time they are both highly accurate and significant to the referendum. The two speeches are applied to theories of analogies and also strategic narratives. Based on the theories the conclusion is that both of the actors used analogies and strategic narratives to their advantage in separate ways to make their voices heard and their message come through. They both referred to previous events to support their arguments. Although they were speaking to the same audiences David Cameron's speech was portrayed to the whole of the EU while Boris Johnson spoke more directly to the British population. David Cameron distinctly spoke of the positives about the EU and suggested alterations to the policies in comparison to Boris Johnson who spoke on the negatives of the EU and that an exit was the most appropriate response.

Nyckelord: Brexit, Analogier, Strategiska narrativ, Boris Johnson, David Cameron  
Antal ord: 9985

## Innehållsförteckning

<b>1. Inledning</b> .....	<b>4</b>
1.1 Syfte.....	4
1.2 Frågeställning.....	4
1.3 Avgränsning.....	4
<b>2. Bakgrund</b> .....	<b>5</b>
2.1 Brexit.....	5
2.2 Orsak.....	5
2.3 Tidigare forskning.....	6
<b>3. Teori</b> .....	<b>8</b>
3.1 Analogier.....	8
3.2 Strategiska narrativ.....	9
3.3 Definition av begrepp ur ett populistiskt synsätt.....	11
3.3.1 Folket.....	11
3.3.2 Eliten.....	11
<b>4. Metod</b> .....	<b>13</b>
4.1 Forskningsdesign.....	13
4.2 Material.....	13
<b>5. Resultat</b> .....	<b>15</b>
5.1 David Cameron.....	15
5.2 Utlyser folkomröstning.....	15
5.3 Boris Johnson.....	18
5.4 Kampanj för Brexit.....	18
<b>6. Analys</b> .....	<b>22</b>
6.1 David Camerons tal med strategiska narrativ och analogier.....	22
6.2 Boris Johnsons tal med strategiska narrativ och analogier.....	24
<b>7. Slutsats</b> .....	<b>27</b>
7.1 Diskussion.....	27
<b>8. Referenslista</b> .....	<b>29</b>

# 1. Inledning

Den 23 juni 2016 skedde en folkomröstning gällande Storbritanniens medlemskap i EU. Frågan var om landet fortsatt skulle vara ett medlemsland i EU eller lämna. Debatten hade varit uppe ett flertal år innan själva folkomröstningen men diskussionen var som mest aktuell den närmsta tiden då frågan blivit mer aktuell. Uppsatsen ämnar att redovisa för två specifika politiska individer som tillhörde huvudrollsinnehavarna i debatten. Vid första anblick ansågs det relevant att undersöka olika brittiska partier, men då det fanns splittringar inom dessa har två individer ur samma parti - regeringspartiet Tories - valts för denna studie. De individer som valts är David Cameron och Boris Johnson. Storbritanniens utträde ur EU hade konsekvenser både inrikes- och utrikespolitik. Boris Johnson är en relevant person att undersöka på grund av hans ledarroll på både nationell nivå och internationellt. På internationell nivå ansträngde sig Johnson för att ändra de andra medlemsländernas inställning om Brexit, samt utomstående länder som hade intresse av valet. Nationellt skedde en navigering mellan de politiska intressen som fanns att utvinna samt att ta hänsyn till och försöka påverka allmänheten för att vinna dess stöd för att lämna EU. Det fanns dessutom grupperingar inom parlamentet och det egna partiet att ta hänsyn till och försöka övertala. David Cameron är den andra aktören med anledning av att det var han som utlyste folkomröstningen och att han till skillnad från Boris Johnson agerade för att Storbritannien skulle vara kvar i EU.

Frågeställning: Hur agerade de politiska aktörerna under tiden fram till folkomröstningen om Brexit för att påverka internationell respektive inhemsk respons?

## 1.1 Syfte

Syftet med uppsatsen är att visa på hur Boris Johnson respektive David Cameron använde sig av analogier och strategiska narrativ för att få sin vilja igenom inför Brexit folkomröstningen 2016. Förhoppningen är att undersöka detta för att se hur de byggde sina respektive narrativ av vad ett fortsatt medlemskap eller utträde skulle innebära.

## 1.2 Frågeställning

Hur använde sig Boris Johnson respektive David Cameron av analogier och strategiska narrativ inför folkomröstningen om fortsatt EU-medlemskap?

## 1.3 Avgränsning

Studien är avgränsad till tiden fram till folkomröstningen om Storbritanniens medlemskap i EU den 23 juni 2016. Det är en kort tidsperiod för individernas agerande. Jag har valt två personer med olika viljor i frågan om Brexit trots att båda tillhörde det konservativa partiet. Arbetet är dessutom begränsat till två tal, ett av Boris Johnson och ett av David Cameron som anses ha haft märkbar betydelse i debatten.

## 2. Bakgrund

### 2.1 Brexit

För första gången någonsin lämnar ett av medlemsländerna Europeiska unionen (EU), det är Storbritannien som efter 43 år beslutat att lämna unionen. Brexit var inte givet och ett flertal aktörer hade stor inverkan på ratificeringen samt tillvägagången. England, Skottland, Wales och Nordirland var oense om Brexit skulle genomdrivas eller inte, det var även de politiska partierna samt folket. Det konservativa partiet, även kallat Tories, genomdrev utträdet trots osäkerheten (Aylott, 2020 s. 2).

### 2.2 Orsak

Missnöjet med ett europeiskt samarbete vare sig det vare Europeiska gemenskapen eller Europeiska unionen hade funnits i flera år med anledning av att behålla landets oberoende position. Som resultat av EU hade briterna blivit nettobetalandare trots att Margaret Thatcher lyckades minska klyftan 1984. I samband med det kalla krigets slut ansåg Tyskland med flera andra länder att de europeiska länder borde ha mer gemensamt i det politiska och ekonomiska vilket skulle inkludera att briternas valuta skulle vara densamma som de andras (Aylott s. 4-6).

När EU utökades med 10 nya medlemsländer 2004 var det bara Storbritannien, Irland och Sverige som inte tillsatte restriktioner mot arbetskraft från de nytillkomna länderna. Den dåvarande brittiska regeringen räknade inte med att ett så stort antal människor skulle ansluta sig. Bara 4 år senare hade 1,5 miljoner människor flyttat till Storbritannien och trots landets stora befolkning var den ökade arbetskraften något som märktes runtom i landet. Labourpartiet som hade suttit i regeringen från 1997 förlorade år 2010 och det Konservativa partiet regerade från och med då i en koalition med det Liberaldemokratiska partiet. Under den tiden skedde stora besparingar för att göra sig av med statens finansiella underskott som uppkommit. Med en ökad kritik mot EU och dess påverkan på landet skapades partiet Brittisk självständighetspartiet som ett missnöjesparti av EU vilket de konservativa tog åt sig av och bestämde sig för att ta sig an en skarpare syn mot EU. Därför bestämde sig den dåvarande premiärministern David Cameron sig för att utlova att omförhandla Storbritanniens villkor av medlemskapet och att väljarna i sin tur skulle få rösta om valet. Syftet med den utlovade folkomröstningen var att försöka behålla ett enat konservativt parti som inte påverkade den övriga politiken allt för mycket. David Cameron antog att partiet skulle förlora det kommande valet och därför inte behöva stå fast vid sitt löfte, men trots premiärministerns svaga syn på det egna partiet vann de valet i 2015 och han blev därför tvungen att utlysa folkomröstningen gällande EU-medlemskapet (Aylott s.7-8). Med den utlovade folkomröstningen hade många i det egna partiet ökat sitt missnöje mot EU-medlemskapet, något Cameron inte hade hoppats på då han själv ville att landet skulle stanna kvar i EU. Med det försökte Cameron begränsa andra EU-medborgare förmåner i Storbritannien vilket han lyckades med, dessvärre ansågs det inte tillräckligt av det egna partiet och dess anhängare. På det var den omtyckta borgmästaren i London, Boris Johnson, en pådrivande faktor för att

lämna EU. Det kritiska läget inom EU var inte heller till fördel för Cameron då de befann sig i en ekonomisk kris med Grekland och flyktingströmmarna var större än vanligt (Aylott s. 9).

## 2.3 Tidigare forskning

I tidigare forskning finns artiklar med fokus kring ekonomiska aspekter, historiska analogier, samt orsak och konsekvenser av Brexit. Därför anses det relevant att tillämpa en ytterligare vinkel på händelsen för att utöka förståelsen.

Rudolf G. Adam(2020) har skrivit boken "Brexit: Causes and Consequences" som innehåller analys av den historiska bakgrunden, narrativ av händelser, analys av möjliga konsekvenser samt en sammanställning. I boken beskrivs det hur Brexit varit en process som krävt flera år att nå fram till med ett flertal aktörer, däribland nämns David Camerons misslyckande i att få tillbaka hoppet om EU. Brexit är inte bara en fråga om ekonomi och finansiella instrument men har även en psykologisk påverkan. Folkomröstningar är inte nödvändigtvis demokratiska, det skulle förutsätta att folket fått tydlig och legitim information som ger möjligheten till en rättvis omröstning. EU har förlorat sin tidigare oemotståndliga position och unionens förlust är större än den brittiska. Vid Storbritanniens utträde från EU kommer det ha konsekvenser på flertalet medlemsländer gällande handel då det borttas en gemensam förbindelse. Till sist pekar Adam på hur det måste finnas en ersättning för EU-medlemskapet som kan upprätthålla de förbindelser och relationer som bibehålls med hjälp av EU (Adam, 2020 s.vi-ix).

En ytterligare studie som undersökt Brexit är "The use of Historical Analogy in the 2017 Parliamentary Debates on the Future of Post-Brexit Commonwealth trade" av Mark Eaton (2020). Denna studie använder sig av historiska analogier i debatter för att analysera förändrad handel som en konsekvens av Brexit. Talarna som analyseras använder sig inte av så många ekonomiska- eller handelshistoriska referenser, dock förekom en del historiska analogier för att knyta an till rådande samvälde. Artikeln använder sig av två debatter för att göra analysen kvalitativt med kodning för att ta fram det historiska materialet (Eaton, 2020).

Debatter gällande ekonomin är en central del i politiska beslut och består vanligtvis av ett urval ekonomisk kompetenser hos motparter. En aktörs kapacitet att uttala sig om ekonomi med legitim auktoritet är en essentiell komponent till politisk fördel. Ben Rosamond (2020) presenterar i artikeln "European Integration and the Politics of Economic Ideas: Economics, Economists and Market Contestation in the Brexit Debate" hur framstående delar av kampanjen för att lämna EU utvecklade tre strategier i den diskursiva politiken. Strategierna var inriktade på ekonomin och bestod av att utveckla det ekonomiska systemet för att främja alternativ kunskap och stödja vissa institutionella arbetsmarknader, lägga ekonomin åt sidan som en central fråga inom Brexit och att skapa ett kader av alternativa ekonomiska experter. Artikeln syftar till att avpolitiserat logiken angående att de kausala idéer om auktoriserad

kunskap inte nödvändigtvis är mer betydande än den normativa föreställningen som drivit tankarna om Brexit (Rosamond, 2020).

### 3. Teori

De teorier som tillämpas på uppsatsen om strategiska narrativ av Laura Roselle, Alister Miskimmon och Ben L'Oughlin (Roselle m.fl, 2014) och analogier av Stephen Benedict Dyson och Thomas Preston (Dyson & Preston, 2006). Teorierna förväntas kunna appliceras på de uttalanden som gjorts av Boris Johnson och David Cameron för att analysera de två ledande representanter inom Tories för att undersöka hur de använde sig av strategiska narrativ och analogier.

#### 3.1 Analogier

Stephen Benedict Dyson och Thomas Preston (2006) skriver i "Individual Characteristics of Political Leaders and the Use of Analogy in Foreign Policy Decision Making" om hur politiska ledare kan göra historiska och personliga referenser för att övertyga. Studier om användandet av historiska analogier i utrikespolitiskt beslutsfattande har fått en ökad plats i forskningen med åren då dess innebörd har blivit betydande. Att göra en sådan analogi beskrivs kunnas delas upp i sex delar:

1. Definiera karaktärsdragen av den nuvarande situationen
2. Bedöma insatserna
3. Tillhandahålla möjliga policy föreskrifter
4. Förutse sannolikheten av lyckade policy föreskrifter
5. Avgöra den moraliska riktigheten av policy föreskrifter
6. Informera om fara i samband med policy alternativ

Forskning har visat betydelsen av användandet av analogier för att kunna förklara utrikespolitiska beslut som tagits genom tiderna. Beroende på hur en person använder sig av olika utvalda historiska analogier kan information tas emot på olika sätt för att stärka en åsikt (Dyson & Preston 2006 s. 266).

Individens komplexitet har blivit ihoplänkade med hur uppmärksam eller känslig en individ är för att ta åt sig av ny information, detta gäller alltså även politiska ledare vilket är något de kan använda till sin fördel. En ledare som har lätt för att ta åt sig av ny information är mer receptiv gentemot sina kollegor och andra i liknande sammanhang. Det gör att ledaren är mer öppen för andra åsikter och kan se andras perspektiv trots olika åsikter. En politisk ledare med hög komplexitet kan angripa en större bredd frågor med främmande frågor och unika sammanhang. Tillhörande är också att en sådan person är mottaglig för negativa kommentarer och kritik för att kunna bygga vidare på sin roll och använda det till sin fördel i kommande utmaningar. Motsvarande fungerar individer med lägre komplexitet till större grad utifrån enbart det egna synsätten och inkapabel till att samarbeta för att nå det slutgiltiga beslutet. Det behöver dock inte innebära att besluten nödvändigtvis skulle bli sämre, i vissa fall kan det till och med vara fördelaktigt då det kan vara mer effektivt och mindre tidskrävande. Det är alltså inte menat att porträtteras som det ena till största del är fördelaktigt mot det andra. Om en individ bör klassificeras ha hög eller låg komplexitet görs på ett flertal sätt med varierande indikatorer för att mätas. Såsom Preston och Dyson valt att genomföra studien



kommer även genomföras här eftersom liknande metoder sedan ska tillämpas (Dyson & Preston s. 267-269). Margaret G. Hermanns (1980) konceptualisering och mätsätt kommer därmed användas vilket innebär att en individs konceptuella komplexitet förblir relativt densamma oavsett situation och över tid. Hermanns teori om att den konceptuella komplexiteten inte förändras bevisas i studien genom empiriskt material som stöder den. Genom att använda detta förändrade synsätt stärks även sambandet från en persons komplexitet till användandet av analogier i utrikespolitiska sammanhang (Hermann, 1980 s. 68).

Hypotesen som görs är uppdelad i fyra parter och följer nedan. 1. Ledare med hög komplexitet kommer till större grad använda sig av mer sofistikerade analogier än låg-komplex ledare. Ledare med bred och djup kunskap inom tidigare utrikespolitiska händelser kan med hjälp av det enklare vägleda vad som är relevant. När analogier väljs ut är de med större sannolikhet från ett fall då det stod mycket på spel för personen ifråga eller för landet i stort. Det visar även på att egna erfarenheter används till större utsträckning av utrikespolitiska ledare för att skapa en starkare känsla och visa andra på att man varit med om något liknande förut. 2. Teorin följer att de med högre expertis kommer till större grad använda sig av sofistikerat utvalda analogier till större grad på grund av sin erfarenhet och kunskap inom området. 3. Det större användandet av analogier som visar på kunskap kommer de analogier som kan dras tillbaka till de själva användas på ett sofistikerat sätt och stanna inom ramarna av samma förutsättningar. Ledare med låg komplexitet kan komma att göra analogier från sammanhang som är lika till ytan medan de med hög komplexitet använder analogier som till större grad har liknande egenskaper. Ledare med hög komplexitet kommer dessutom använda sig av analogier från ett större omfång kulturer och generationer än de med låg komplexitet. 4. De väljer ut exempel från andra personer med liknande ledarstilar för att behålla samma bild. Som följd väljs även de ledare som de själva hade eller har tagit råd av men behöver inte vara likasinnade för det. På så sätt kan ny kunskap och ett bredare perspektiv tas i omfång (Dyson & Preston s. 270-274).

### 3.2 Strategiska narrativ

Laura Roselle m.fl (2014) har skrivit artikeln "Strategic narrative: A new means to understand soft power" för att beskriva brukandet av soft power, motsats till hard power, översatt till mjuk makt respektive hård makt. Utöver beskrivandet av mjuk makt förklaras även hur strategiskt narrativ är en komponent för att influera åhörare och ge möjlighet att bruka mjuk makt. Joseph Nye redovisade på 1990-talet hur det förändrade internationella klimatet som uppkommit i USA krävde nya, eller nygamla, sätt att influera och nå ut till folket. Nye frågade sig vilka redskap och metoder som kunde brukas för att förmågan att övertyga folk om vikten av USAs röst och åsikter. Användande av mjuk makt innebär att förändra genom attraktionskraft snarare än genom militär eller ekonomisk styrka. Den förändrade världen har lett till att möjligheten att påverka genom sociala medier har ökat, i jämförelse till hur det tidigare var mer relevant med upprustning och mer konventionella metoder. Strategisk narrativ är 2000-talets mjuka makt med en liknande grund i Joseph Nyes

idé samt grundfrågorna i internationella relationer gällande vilka metoder som har effekt i olika sammanhang. Författarna anser att teorin om strategiska narrativ ska framföra de slutsatser som analysen om mjuk makt inte lyckades framföra (Roselle m.fl 2015 s. 70-71).

Med utbredningen av internationella plattformar, konkurrens och samarbeten har den mjuka makten fått ökad innebörd. För att förstå den mjuka makten tas den hårda makten i beaktning och tillsammans det skapa det som Nye kallade för smart makt. Den mjuka makten kan definieras som förmågan att få andra att agera som man själv önskar genom att relatera till folket med kultur, värderingar och politik. Om folket och makthavande kan dela förståelse och ha lika värderingar i större sakfrågor möjliggörs influensen som kan nås ut. Det är en mer komplicerad väg att gå för att få sin vilja igenom men om uppnådd ska det ha mer långvariga konsekvenser än hård makt. När språket används för att bruka mjuk makt kan man retoriskt fånga in åhöraren. Dessutom kan associering av demokrati, frihet, mänskliga rättigheter och andra koncept som en stor del av folket är överens om skapa en känsla av förståelse och uppfyllda behov. Trots att vissa uttalanden inte blir bekräftade kan den som förknippat sig med en värdering komma att associeras med det i framtida sammanhang, både som något man står sig skyldig för eller dedikationen för det nämnda ämnet. Hård makt inkluderas av ekonomiska och militära resurser medan mjukt makt, som tidigare nämnt, syftar till den politiska sfären samt kultur och värderingar. Mjuk makt brukas konstant för medan hård makt kommer till användning vid särskilda tillfällen då en situation kräver mer drastiska åtgärder. Den hårda makten kan talas om utan att användas och ändå ha en effekt men finns även till i en fungerande stat i form av ekonomi och militär medan mjuk makt måste användas för att faktiskt ha en effekt. Den mjuka makten syns i samhällets olika företag, universitet, religiösa samfund, sportlag och befolkningen i sin helhet för att sträva åt nationell. Skildringen mellan hård och mjuk makt behöver inte heller vara så konkret, genom att tala om hård makt och hur den kan användas rinner över i mjuk makt. Det är svårt att veta när mjuk makt haft effekt eftersom man inte kan urskilja vad som hade skett ifall det inte hade använts men det som kan analyseras är när och hur den ska användas på bäst sätt för att nå fram. (Roselle s.72-74).

Analysen av strategiska narrativ har tillkommit för att kunna ta lärdom i hur mjuk makt kan användas. Till skillnad från tidigare metoder tillämpas strategiska narrativ utifrån en kaotisk och förändrande värld med ledare som inte är förberedda för det som komma skall, vilket är mer anpassat till verkligheten. Narrativ kan användas genom att nämna aktörer eller händelser som haft påverkan tidigare och förklarar hur historien utspelade sig. Att kommunicera narrativt kan dessutom leda till ökad förståelse för olika maktresurser. Genom att använda dessa narrativ som mjuk makt kan människor begripa dagens läge och hur situationen kan komma att utspela sig från tidigare erfarenheter. För att göra en analys om samspelet mellan hård och mjuk makt används olika aktörer såsom ledare, både stora och små stater, icke-statliga företag som utgör samspelet i internationella system. I den inhemska politiken står politiska partier, intressegrupper, individer och ekonomisk grund mer i fokus. Det utgår även från omgivningen som narrativet utspelar sig med dess förmåner, nackdelar och antaganden om hur något bör vara eller utspela sig. Det tredje är vem som försöker förmedla något och vem som är motparten, hur det ska tas emot. Den sista punkten angår hur ett förslag läggs fram, om det är en lösning eller en föreslagen lösning, det betyder att något

framförs eller om det faktiskt kommer att ske en förändring. Nationella narrativ utspelar sig delvis i statens egna syn på sig själv i jämförelse av hur omvärlden ser på dem. Det spelar roll när en ledare ska tala inhemskt för att övertyga den egna befolkningen så kan det ofta byggas från en mer positiv känsla än vad omvärlden kan ha på staten. Frågan om hur ett narrativ framförs och varför politiken är nödvändig och eftertraktad kräver en förklaring om vilka aktörer som är viktiga både i hänsyn till eliten respektive folket och inhemskt respektive internationellt. Trots att det inte är möjligt att kontrollera alla narrativ som utspelas är det gynnsamt att strategiskt utnyttja dem (s. 74-77).

I den snabbt och konstant förändrade världen krävs att dessa narrativ utspelar sig på platser som är aktuella för publiken. Vissa medieplattformar har större trovärdighet än andra medan andra kan nå ut till en större publik. Dilemmat kan till viss del ligga i vilka aktörer som platsar på de olika plattformarna och den ökade möjligheten att ifrågasätta. Eliten anser att de förlorat relativ makt om tillgänglig information, publiken, politiska aktörer, företag och deras förmåga att kommunicera. Narrativen måste ha en grund och kunna backas upp samtidigt som makten kan tas av andra aktörer än vad politikerna själva hade önskat. Därför måste staterna acceptera deras minskade möjlighet att kontrollera resultatet och förlita sig på fler (s. 77-78).

### 3.3 Definition av begrepp ur ett populistiskt synsätt

Populism - eliten, folket och den allmänna viljan

Cas Mudde och Cristóbal Rovira Kaltwasser (2017) beskriver i "Populism: A Very Short Introduction" de tre grundkoncepten i populism, folket, eliten och den allmänna viljan. Folket och eliten definieras eftersom de haft betydande roll i debatt om folkomröstning.

#### 3.3.1 Folket

"The people" översatt till "folket" kan ha olika uppfattningar men oftast som fenomenet det suveräna folket och en nation, ofta satt mot eliten i ett politiskt eller socialt sammanhang. Tanken om folket som en suveränitet är baserad i det moderna demokratiska synsättet om att det är de som i slutändan är de bestämmande i samhället. Den huvudsakliga ståndpunkten är att i en demokrati ska det politiska styret alltid styras från folkets kollektiva intressen. Tanken är att inte bara räkna med de som har socioekonomiska fördelar utan räkna in den större gruppen i helhet vilket innebär att kulturella skildringar ska tas i beaktning när beslut görs. Den anti-elitistiska synen finns till för att interagera hela samhället så institutioner med majoriteten kan styras utifrån landets vilja. (Cas & Rovira 2017 s.9-11).

#### 3.3.2 Eliten

I majoritetens populistiska synsätt ses eliten som något korrupt och negativt gentemot det sanningsenliga folket. Det görs kritik likväl mot den politiska, kulturella och sociala eliten eftersom de inte är representativa av det sanna folket. Eliten påstås vara de människor med

störst makt vilket inkluderar politiska ledare samtidigt som de förbiser sig själv från att vara en del av en sådan elit. Att en politisk elit kan styra över ett folk som anses vara korrupt och gå emot den generella viljan av en population. Det menas att eliten inte bara ignorerar folkets vilja utan dessutom arbetar emot den. I flera av fallen anses eliten ta utvalda grupper av människors intresse framför andras eftersom det kan gynna dem själva (Cas & Rovira 2017 s. 12-16).

## 4. Metod

### 4.1 Forskningsdesign

Ambitionen är att göra en kvalitativ textanalys, då meningen med de framtagna texterna ska lyftas och förhoppningsvis kunna analyseras utifrån teorierna (Esaiasson, m.fl. 2017 s. 211). Vanligt i kvalitativa textanalyser är att läsaren kan ha olika uppfattningar när det kommer till samma text eller olika definitioner av samma begrepp. Det blir därför även viktigt för mitt arbete att klargöra vad som menas och definiera de begrepp eller uttryck som används. Ett antagande som kommer göras i kommande arbete är att de politiska aktörerna påstår eller visar på en sak för att det ska ha påverkan på det kommande resultatet av det eventuella Brexit. Här finns alltså ett kausalt samband från individernas mening till Storbritanniens medlemskap i Europeiska unionen (EU). Sammandraget blir det att läsa talen för att sedan koppla dem till teori och se vad som kan hämtas ur de nämnda texterna för att besvara frågeställningen. Metoden som används kommer att vara systematiskt undersökande och därmed plocka fram det väsentliga i talen för att ordna dem och kunna besvara frågeställningen (Esaiasson m.fl. s. 213-214). Det förväntade resultatet på den kvalitativa textanalysen antas inte kunna läggas in i ett exakt ramverk och har öppna svars kategorier för att sedan kunna dra en slutsats (Esaiasson m.fl. s. 222-223). Om det under tidens gång framkommer att något bör läggas till eller förändras hålls det öppet då det planeras genomföras induktivt (Boréus & Bergström, 2018 s. 50).

### 4.2 Material

I valet av material kommer bara två tal analyseras, förhoppningen är att det ändå kan ge en klar bild av aktörernas helhet. Självfallet kommer irrelevant material inte att bli tillämpat i undersökningen utan enbart sådant som kan hjälpa svara på frågeställningen. Problemet med uttalanden är att de kan tolkas på olika sätt, delvis av den som publicerar materialet och jag som läsare (Esaiasson m.fl. s. 225-226). Hermeneutiken måste ha i åtanke för att ha förståelse om hur texten tolkas av avsändaren, läsaren och utifrån vem texten är tillägnad, detta kommer stå i fokus för arbetet, försöka visa på avsändaren försökte nå ut med det sagda (Esaiasson m.fl. s. 226-227). Arbetet utgår från förstahandskällor, vilket innebär direkta uttalanden från respektive individ.

För att arbetet ska ha hög validitet och reliabilitet har ett brett omfång av texter bearbetats genomgående för att sedan välja ut de två tal som fått störst betydelse och uppmärksamhet. Utöver det bör systematiska och osystematiska fel undvikas. Systematiska fel är de som går att förutspå och jag antar det kan vara att politiker undanhåller viss information för att nå ett högre mål eller ger otydliga svar för att inte hamna illa till. De osystematiska felen blir snarare att samma text kan och kommer uppfattas olika av läsare och utgivare, därför kommer talen redovisas och sedan analyseras (Teorell & Svensson 2016 s. 55-58). Med den utvalda teorin om analogier av Stephen Benedict Dyson och Thomas Preston presenteras det

hur en talesperson håller sig till samma stil vid olika tillställningar, plattformar och under tid anses det inte skada reliabiliteten.

## 5. Resultat

### 5.1 David Cameron

David Cameron var Storbritanniens premiärminister mellan maj 2010 fram till juli 2016 där han de första åren ledde en konservativ och liberal demokratisk koalitionsregering. I maj 2015 var hans sista tid som premiärminister med en konservativ regering (The RT Hon David Cameron).

### 5.2 Utlyser folkomröstning

David Cameron inleder sitt tal med en tillbakablick från 70 år tidigare då andra världskriget pågick med flera döda i kampen om fred och gatorna i spillror. Han inleder med att minnas de som föll offer för kriget och allt arbete som krävdes för att återuppbygga Europa med målmedvetenhet, ett starkt engagemang och hårt gemensamt arbete. Han fortsätter med att referera till hur han själv besökte Berlin när muren föll och den starka påverkan det hade på honom och beskriver känslan av spänning inför framtiden. Talet refererar till hur Europeiska unionen var en viktig del av att läka kontinenten. Med Winston Churchills beskrivande av krig och tyranni påpekar Cameron att det har lyckats utvecklas till en plats med fria människor kontinenten över vilket inte får tas för givet och bör hyllas (David Camerons EU speech - full text, 2013).

De främsta utmaningar som finns menar Cameron inte komma inifrån Europa utan att konflikterna är utifrån och att det är som ett av EUs främsta syften att säkra välståndet. För att Europeiska unionen ska fortsatt bidra till välståndet måste en förändring ske, och samtidigt behålla folkets stöd. Att Storbritannien ofta anses vara en oberoende och entusiastisk suverän stat med ett engagerat försvar gör att det ses som en viktig del av EU. Det är även tack vare dessa egenskaper som landet kan bidra med en mer praktisk syn i EU. Camerons referenser till historiska händelser då Storbritannien på ett unikt sätt har bidragit genom att hjälpa människor som flyr från förföljelser och annan tyranni medan briter offrade sina liv för andra. Utöver de som offrat sina liv för andra inom kontinenten har även briter roll varit betydande för att riva ner järnridån och anstränga sig för att hjälpa länder som lidit av kommunismens år, vilket skapat landets karaktär och dess inställning till Europa (David Camerons EU speech - full text, 2013).

David Cameron fortsätter med att visa på Storbritanniens variation som land som innefattar både självständighet samt öppenhet för att öka global handel. Med det som uppnåtts menar han att de inte vill dra sig tillbaka efter allt gott som kommit med samarbetet och menar därför att bättre avtal kan göras, inte bara för Storbritannien men för de andra europeiska länderna med. Cameron ställer sig öppen för att agera på svårigheter för att kunna förbättra omständigheter istället för att bortse från problematiken, vilket kan uppnås med EU (David Camerons EU speech - full text, 2013).

Det finns specifika svårigheter som tas upp i talet. Han börjar med euroområdet där det specificeras att länderna i unionen, oavsett valuta, kommer påverkas på grund av den pågående krisen. Som andra punkt tar han upp konkurrenskraft utmaningen som beräknas komma med de kommande två decennierna. Med komplexa regler för arbetsmarknaden som är av det ovanligare slaget kan överdriven reglering ändå vara fördelaktigt för företagen. Cameron refererar till förbundskanslern Angela Merkel med Europas förutsättningar inför den framtida globala produktion respektive handel som Europa kan stå för. Som tredje punkt tar han upp hur folk till större utsträckning anser EU arbeta mot människor snarare än att bidra till lösningar på utmaningar. Frustrationen bygger till stor del på att den egna levnadsstandarden sänks för att bistå med hjälp i andra länder långt bort hemifrån vilket blivit mer påtagligt med både demonstrationer och diskussioner inom olika parlament. Det anses vara nödvändigt att inte bara åtgärda dessa problem men att även aktivt agera mot dem. Med en tillbakablick på tidigare hanteringar av liknande krisartade situationer gäller det att jobba för framtiden och inte bara i dagsläget vilket kan ske med ett nytt tänkande. Processer bör förändras att ta sig ur låg tillväxt, ont om jobb och låg konkurrenskraft (David Camerons EU speech - full text, 2013).

För att kunna förändra europeiska unionen för det bättre fortsätter David Cameron med sin vision för den kommande tiden uppdelat i fem principer bestående av konkurrenskraft, flexibilitet, flödande makt, demokratisk ansvarighet och rättvisa. Den inre marknaden är en av kärnorna i Europeiska unionen och bör förbli det men när den tjänster, digitala och energi inte lyckas fullständigt blir inte framgången densamma. För att fortsätta på samma spår med global frihandel bör handelsavtalen med omvärlden såsom USA, Indien och Japan förbättras. Trots den enorma budgeten menar Cameron att det fokuseras på fel saker för att denna utveckling ska ske (David Camerons EU speech - full text, 2013).

Den andra principen som tas upp är flexibilitet. Det innebär ökad mångfald från medlemmarna, något som anses vara väldigt långt borta för flera av medlemsländerna. Det är lönsamt, till och med nödvändigt för den inre marknaden att tydliggöra regler med gemensamma mål för att snabbt reagera på omvärlden och dess utveckling. Med de växande ekonomierna i öst och väst måste Europas konkurrenskraft vara flexibel och kunna anpassas därefter. Det samarbete som EU länderna har bör fungera som ett hjälpmedel för att agera effektivt och smidigt. Han refererar till de olika ländernas ställning till åtaganden runtom i världen och menar att de bör kunna agera utan de andras tillstånd. Det kommer inte separera länderna, snarare binda de samman eftersom det ger möjligheten till en egen vilja istället för att centrum med tvång. För att det ska kunna genomföras är det nödvändigt med flexibilitet (David Camerons EU speech - full text, 2013).

Att makten ska flöda tillbaka till länderna och inte bort från dem är den tredje principen som David Cameron pekar på och refererar till när den europeiska Laeken Deklarationen utlovade just det för ett decennium sedan. Detta löfte lades in i fördraget men genomfördes aldrig till fullo, vilket bör göras. Man måste ha i åtanke att länder är olika som gör diverse prioriteringar och val och ett gemensamt mål som alla är lika nöjda med är ouppnåeligt. Det menas därför vara fel att anse det rimligt att britternas arbetstider ska beslutas utifrån Bryssel



men att sådana val istället ska göras av landets egna parlamentariker och politiker. Frågor som redan har bestämt och lagts undan ska vara möjlig att ta upp igen för att omdiskuteras ifall lämpligare sätt finns (David Camerons EU speech - full text, 2013).

David Camerons fjärde princip är att det måste finnas en mer betydelsefull roll för de nationella parlamenten, demokratisk ansvarighet. Verklig demokratisk legitimitet samt ansvarighet ligger hos de nationella parlamenten och att ett enskilt demokratiskt demos inte existerar. Han refererar till hur de olika individerna i slutändan alltid måste redogöra för och få godkännande av det egna landet (David Camerons EU speech - full text, 2013).

Den femte principen är rättvisa och menar att de arrangemang som tillsätts inom euroområdet även måste vara anpassat på ett rättvist sätt för dem utanför det. Detta är väsentligt för delvis Storbritannien eftersom de planerar att förbli utanför euroområdet. Den inre marknaden är den största drivkraften för Storbritannien att fortsatt vara en del av EU, därför är det väsentligt att skydda dess integritet och rättvisa för medlemsländerna (David Camerons EU speech - full text, 2013).

Det främsta missnöjet med EU från folkets håll är att det är på en annan riktning än det var tidigare gällande den gemensamma marknaden. Det finns även klagomål riktade mot de juridiska bestämmelserna och den politiska integration som inte följer Storbritanniens riktning. Missnöjet är oundvikligt och med grund i euroområdets vikt i EU har det demokratiska samtycket minskat från britterna. David Cameron anser därför att det lämpligaste att göra i detta tillstånd är att rådfråga och låta det brittiska folket vara bestämmande för utgången. För att konfrontera frågan bestämde David Cameron för att utlysa en folkomröstning så situationen skulle lösas. På grund av den oroliga situationen som EU befann sig under tiden bestämdes det för att förskjutas då det kunde vara mer oberoende. Genom att ta tag i de fem principerna nämnda ovan kan det brittiska folket få en tydligare bild av vad EU faktiskt erbjuder för landet och dess förmåner och att det sedan är dags för det brittiska folket att få säga sitt. Han pekar dessutom på det som redan uppnåtts genom att hålla sig utanför vissa frågor samt utnyttja fördelar som passar Storbritannien och hur de kan fortsätta på det spåret. I samband skulle även ett nytt fördrag vara relevant för hela EU. Cameron fortsätter motivera de förändringar som kan göras för hela EU samt för britternas förhandlingar med unionen och berättar att folkomröstningen kommer att bli en in-out omröstning som kommer att genomföras om en konservativ regering blir tillvald vid nästa regering. Att rösta om "the status quo" eller att lämna i läget som EU befann skulle vara felaktigt och med en senarelagd folkomröstning kommer det att bli folkets rättvisa val. Med EU kan Storbritannien ha större makt och inflytande i gemenskap med de andra länderna. Precis som Storbritannien borde vilja stanna i EU borde EU vilja att Storbritannien förblir ett medlemsland med på grund av båda parter fördelar. Avslutningsvis informerar Cameron om att han kommer kämpa för Storbritannien (David Camerons EU speech - full text, 2013).

### 5.3 Boris Johnson

Boris Johnson blev vald till borgmästare i London i 2007 och sedan omvald år 2012. När han blev omvald ansågs det som en av de större segrarna för det konservativa partiet. Med tiden utlyste han dessutom att han eventuellt skulle motkandidera David Cameron som premiärminister. Det började spekuleras kring om han tog sin borgmästare position lika allvarligt som att klättra i karriären men trots det lyckades han vara omtyckt av många. Senare blev så fallet att Johnson ställde upp till premiärministerrollen men redan innan det var han ansiktet utåt för Brexit (Britannica).

### 5.4 Kampanj för Brexit

Den 9 maj 2016, bara några veckor innan folkomröstningen ska ske, håller Boris Johnson ett tal i syfte att meddela sin ställning gällande Brexit. Johnson inleder talet med att berätta om hur han blev förolämpad med personangrepp några dagar tidigare och jämför det med 1920-talets Sovjet-Rysslands beteende. Den skepticism som byggts på under åren med utveckling av de antidemokratiska absurditeter. Därför skapades mycket glädje när premiärministern David Cameron utlyste folkomröstningen och att en magisk dörr plötsligt öppnades i briterernas liv. På grund av folkomröstningen syns solbelysta ängar i framtiden och Storbritannien kan bli av med EUs förändrade policyer. Han jämför hur synen på att EU till stor del handlar om ekonomin med den italienska maffians intressen av olivolja och fastigheter. Det räcker med att läsa Lissabonfördraget som skrevs under och jämföra med den makt som Bryssel har fått över alla olika områden. EU har dessutom befogenheter som möjliggör beskattning över hela territoriet och därmed kan kontrollera penningpolitiken. Han menar på att Europeiska unionen har tillsatt ett flertal EU-ambassader och genomfört andra procedurer i syfte att föra folket i blindo och genomföra förändringar utan dess vetskap (Boris Johnson's speech on the EU referendum: full text).

Boris Johnson menar att Storbritanniens självständighet äventyras med och att det är det demokratiska problemet som får honom att engagera sig i kampen. I samband med påstådd minskad invandring som visat sig gå i motsatt riktning anses folkets förtroende vara rubbat. Johnson exemplifierar hur brittiska studenter inte blir antagna till universitet samtidigt som de behövs flera anställda inom sjukvården och färre som tar upp platserna på sjukhusen. Han redovisar för hur de på Remain-sidan menar att förbättringar som utlovats också har uppfyllts, vilket Johnson inte håller med om. Boris Johnson instämmer med premiärministern med skillnad i efterspelet. Johnson anser därför att den sittande regeringen borde instämma med honom om att Brexit är den rätta vägen att gå för att uppfylla de mål som utlystes. Ett flertal gånger utlovades det att den fria rörligheten inte skulle förbli densamma och att britererna skulle få ta fler beslut gällande invandring och finanspolitik på egen hand, vilket inte skett. Riktningen EU är på väg mot är en mer federal struktur snarare än mer självständighet och då det uppenbarligen inte har lyckats ändra på det tidigare anses det inte kunna ske i senare stadium heller. Därför har det blivit läge att meddela medlemsländerna om Brexit så

att nya relationer och avtal kan byggas baserade på de egna villkoren gällande frihandel och mellanstatliga samarbeten (Boris Johnson's speech on the EU referendum: full text).

Boris Johnson anser att folket måste rösta för att lämna EU den 23 juni och tiden fram till dess ska de ta itu med de tre stora myterna som motståndarsidan sålt in. Det första är erkännandet av en förlust gällande det politiska oberoendet men att det är värt det på grund av ekonomiska fördelar. Det andra är för att behålla freden i Europa, då EU förknippas med 70 år av fred och att de ska förhindra tyska stridsvagnar att korsa den franska gränsen. Det tredje argumentet är att genom att vilja lämna EU skulle man tvunget vara anti-Europeisk. Dessa tre argument anses felaktiga och att det skulle finnas en avvägning mellan den demokratiska kostnaden och den ekonomiska vinsten är inte möjlig att göra. Att förlora den demokratiska kontrollen är en risk ur en social aspekt och den inre marknaden är snarare utnyttjande än gynnande. Regeringen vill att de nya EU-fördragen ska kunna styra över Storbritannien medan han själv med Brexit-sidan vill möjliggöra det att ha en tillfredsställd frihandel som täcker den inre marknaden utan att styras av den växande politiska makt EU besitter (Boris Johnson's speech on the EU referendum: full text).

När den inre marknaden kom till skulle det innebära ökat välstånd och att fler jobb skulle skapas. I motsats till det som blivit sagt avtog tillväxttakten och den brittiska exporten minskade, detta fall gällde de 12 länderna som blivit en del av den europeiska ekonomiska gemenskapen. Det påstods att varorna inom EEG skulle flyga runt som en överladdad cyklotron men att de istället minskade i jämförelse med de tidigare 20 åren, sa Boris Johnson. Det fanns länder utanför EU vars export växte snabbare än Storbritanniens, inte bara det, de andra länderna inom EEG kunde flitigare exportera länderna emellan. Medan EU har befunnit sig i ett mikroklimat med hög arbetslöshet har de oberoende länderna haft lägre arbetslöshet och lägre förväntad framtida arbetslöshet än EU-länderna (Boris Johnson's speech on the EU referendum: full text).

Argumentet om att EU-medlemskapet medför muskler som är fördelaktiga för handelsavtal är inte giltigt då de inte lyckats göra handelsavtal med flera länder. Svårigheterna med att göra avtal med EU jämförs med att 28 personer skulle rida en pantomim häst där alla drar åt olika håll med synpunkter som inte berör de andra länderna. Global handel bedrivs av människor och företag som handlar sinsemellan, så länge de har något att köpa eller sälja. Även de tillfällen som EU har lyckats med ett handelsavtal verkar de till större delen inte vara fördelaktigt för Storbritannien då handeln med briterpartners snarare avtagit än påskyndats efter avtal. Boris Johnson uttrycker sin oro över om det är på grund av att EUs tjänstemän inte tog lika stor hänsyn till Storbritanniens ekonomi, vars struktur skiljer sig från till exempel Frankrike och Tyskland. Förslagsvis kan det bero på att det enskilda ansvaret för Storbritanniens handelspolitik ansvaras av EU-kommissionen där endast 3,6 procent är brittiska. Med tanke på att endast 6 procent av Storbritanniens företag exporterar till EU länderna och att alla företag i Storbritannien, vare sig de exporterar dit eller inte, måste anpassa sig efter regleringarna är det svårt att rättfärdiga beslutet. Kostnaden för denna förordning uppskattas till 600 miljoner pund per vecka, Johnson väljer att referera till något Financial Times ekonomikommentator Wolfgang Munchau i tankarna kring vilken anledning

som än finns för att stanna kvar i EU så är det åtminstone inte av ekonomiska skäl (Boris Johnson's speech on the EU referendum: full text).

För att förstå situationen som EU befinner sig i, görs en tillbakablick till den omedelbara efterkrigstiden med skammen och plågan för en förstörd kontinent. Under den tiden fanns det två briljanta fransmän, tjänstemannen Jean Monnet med amerikanska förbindelser och den franske utrikesministern Robert Schuman. De ville använda sig av redskap för ekonomisk integration för att krig mellan Tyskland och Frankrike inte bara skulle vara en praktisk omöjlighet, dessutom en psykisk. Prövningen gick ut på att förändra de underliggande attityderna genom en beteendeförändring. Det skulle inte bara sammanbinda de tidigare stridande länderna men även skapa en ny gemensam europeisk känsla med solidaritet och medvetenhet. Nästan 60 år efter Romfördraget har de europeiska eliterna skapat ett tätt federalt regeringssystem som överstigit folkets psykologiska beredskap. Det menas alltså inte finnas någon gemensam kultur i Europa, vilket sträcker sig över dess medier men främst medvetenhet om varandras politik. Med anledning av denna avsaknad existerar varken tillit eller skam gentemot de andra ländernas politik då vetskapen om vem du sviker vid användandet av EU-systemet inte framgår. Det har lett till ett slöseri av EU-medel, det uppfattas inte som någons specifika pengar, utan allas (Boris Johnson's speech on the EU referendum: full text).

Under dagen som talet hölls vajade EUs 12-stjärniga flagga runt om i London, Johnson frågade sig om folket känner lojalitet mot flaggan, vilket han inte anser att de gör. Tvärtom känner många briter, i samhörighet med flera andra EU-befolkningar, en växande känsla av alienation som i sin tur lett de till det minskade deltagandet i EU-valen. Istället för att lyssna på folkets och den allmänna opinionens åsikter strävar EU tillbaka till tankar om mer federal kontroll och när en kris uppkommer skriks det efter mer Europa. Precis som när Berlinmuren föll och tyskarna enades fick fransmännen panik och skrek efter mer Europa är budskapet densamma när valutan står inför en kris. Den politiska sammanhållning som ska skapas i samband med ekonomisk integration har lett till det motsatta och innebär en skam för kontinenten. EU-integrationen kan inte påstås ha främjat förståelse eller måttfullhet och de ekonomiska konsekvenserna har nått katastrofala nivåer. Europas problem kommer inte att lösas av ett mer enat Europa om det ska innebära påtvingad integrerad politisk och ekonomisk integration. Problemen kan lösas genom att ge makten tillbaka till nationerna och dess befolkning, åtminstone för Storbritannien, menar Boris Johnson (Boris Johnson's speech on the EU referendum: full text).

Det finns även de som vill rösta för att stanna i Europa med motiveringen att behålla freden i Europa trots erkännande av den ekonomiska förlusten som det medför. De drivs av en känsla av att vilja hjälpa länderna i närheten som inte är möjlig utan medlemskapet i EU. Boris Johnson tror att de människor som tänker så underskattar garantin som medförts av Nato och refererar till hur EU anklagades för utredandet av forna Jugoslavien, vilket Nato sedan redde ut. Europas tillstånd befinner sig i kriser med massimmigration och euron som blivit missgynnande för vissa medlemsländer ökar riskerna av att stanna i det icke-reformerade EU. De frågor som ställs till premiärminister och resterande på Remain-sidan grundar sig i

kontroll av EU-invandring med dess tanke på skillnaden i levnadskostnaderna i andra EU-länder. Dessutom ifrågasätts hur EU-domstolen kan förhindras ingripa i frågor som mänskliga rättigheter och asyl som inte har med den inre marknaden att göra, varför Storbritanniens veto drogs in mot den politiska unionen och finanspolitiken. Till sist frågar Boris Johnson hur David Cameron tänker lyckas med att Storbritannien inte dras med i vissa beslut och tvingas betala för dem. Genom att rösta för att lämna EU-medlemskapet kan Storbritannien bli mer självständigt och på samma sätt få större inflytande då de inte kan bli nedröstade av andra medlemsländer. Att lämna EU innebär inte att lämna Europa, Storbritannien kommer fortfarande kunna behålla relationerna med andra länder och organisationer. Boris Johnson berättar att han kan läsa franska romaner och sjunga Ode till glädjen på tyska samt främja den europeiska kulturen med dess språk för att motbevisa anklagelser om att vara isolationist. Fortsättningsvis vill Johnson i framtiden se ett mer demokratiskt Storbritannien som kan stå till svars och besluta på egen hand och avslutar med att uppmana folket att rösta för att lämna den 23 juni och ta tillbaka kontrollen över den egna demokratin (Boris Johnson's speech on the EU referendum: full text).

## 6. Analys

Utifrån Stephen Benedict Dyson och Thomas Prestons (2006) teori om analogier samt Roselle m.fl (2015) teori om strategiska narrativ

### 6.1 David Camerons tal med strategiska narrativ och analogier

Det finns ett flertal strategiska narrativ i Camerons tal, de rör sig främst med fokus kring begrepp som demokrati och flexibilitet. I talet framgår också hans förståelse för medborgarnas önskemål och den gemensamma önskan att förbättra EUs responsivitet mot medlemsstaterna.

Inledningsvis betonades de stora utmaningar som EU står inför, till stor del är det ett avstånd som skapats mellan aktörerna. Avståndet består av en känsla om skildringar i de eftersträvade målen, ekonomiska svårigheter och flera aspekter som gör att Storbritannien hade gynnats av mer fristående mål. Det skapar en känsla av förståelse hos folket då Cameron betonade vikten av att ta tag i dess svårigheter och på så sätt stärka den europeiska unionen samt återupprätta förtroendet för den europeiska idén. Centralt i hans tal var hur beslutsfattarna bör stå mer ansvariga gentemot medlemsstaterna och därmed ansvariga gentemot staternas medborgare. Det krävs alltså en förstärkt demokratisering vid beslutsprocessen istället för att hålla de långt borta från de människor som det faktiskt påverkar. Genom att uttrycka en förstärkt demokratisering kan medborgarna återfinna känslan av att de har en inverkan på de beslut som tas inom EU och därmed påverka den egna tillvaron. För att fortsätta samma resonemang framförde han krav på att omförhandla Storbritanniens villkor i EU. Omförhandlade villkor skulle innebära mer flexibilitet för de olika medlemsstaterna. På så sätt kan de nationella behoven i olika länder upprätthållas på olika sätt beroende på tillstånd. Med den ökade flexibiliteten skulle de nationella beslutsfattarna kunna ta tillbaka befogenheter från Bryssel och styra mer fristående samtidigt som gemenskapen fördelar står kvar (Roselle m.fl 2015)(David Camerons EU speech - full text, 2013).

Kärnan i talet var löftet om en folkomröstning vilket stärkte hans tidigare narrativ om tyngden av medborgarnas egna vilja. Det skapar legitimitet för honom och visar på hans uppriktighet i de nämnda förhandlingarna som kan gynna Storbritanniens position i EU. Det var ett strategiskt drag att visa tillit till att folket skulle hålla med honom och rösta för att förbli en medlemsstat. Där adresseras också den växande EU skepticismen som rådde i Storbritannien. Avslutningsvis berättade Cameron att han inte ville isolera Storbritannien utan skapa en gemenskap i EU med utrymme för unika behov och önskemål som kan uppfyllas med de omförhandlade villkoren. Det skulle innebära flexibilitet för medlemsstaterna och en nyfunnen samarbetsvilja som möjliggör en effektivisering i processer. De främsta strategiska narrativen som framgick i David Camerons tal var att identifiera de problem och utmaningar som landet samt EU befann sig i. Därefter kunde han föreslå konkreta förändringar för att förbättra den rådande situationen utan att agera alltför drastiskt och lämna unionen. Själva

utlysandet av folkomröstningen var även det ett strategiskt narrativ. Det aktuella för folket var att utöka den egna befogenheten vilket han lät dem göra genom folkomröstningen. De strategiska narrativ som används grundar sig i mjuk makt efter inkännande från folket och lösningar som inkluderar och förklarar handlingssätt samt bidragande aktörer (Roselle m.fl. 2015)(David Camerons EU speech - full text, 2013).

David Cameron använder sig av en del **analogier** i talet där han utlyste en folkomröstning om Storbritanniens medlemskap i EU. Talet inleds med en tillbakablick från andra världskriget, något som många briter har starka känslor till på grund av landets betydande roll under den tiden. Det finns dock ingen anknytning till den dåvarande situationens karaktärsdrag som kan symbolisera och knyta an till den andra tiden. Däremot väcker det känslor hos folket som kan påverka dem att sympatisera mer med Cameron. När han fortsätter med en analogi om Berlinmurens fall drar han upp både sin egna erfarenhet om de känslor han fick av att själv vara där och upplevde spänning inför framtiden som väcktes hos honom med den gemensamma ansträngning som krävdes för att få det att ske. Samtidigt visar han att den starka ledaren, Winston Churchill, engagerade sig i både andra världskriget och Berlinmurens fall som bidrog till att människor kunde röra sig fritt på kontinenten. Det är inget som ska ses lätt på och kräver stor beröm åt EU som kan ge människor den möjligheten i nutid. Det visar på en tidigare lyckad policy som han vill ta till hand på och jämför med situationen som de befinner sig i och använder folkets moral för att vinna medkänsla (David Camerons EU speech - full text, 2013)(Dyson & Preston 2006 s. 266).

Fortsatt refererar han till välkända händelser i historien med allmänt bekanta namn. Cameron nämner främst upplysning, den industriella revolutionen, och nazismens undergång som fenomen som briter har lyckats uppnå med hjälp av ett europeiskt samarbete för att styrka EUs betydelse snarare än att jämföra med situationen de stod inför (David Camerons EU speech - full text, 2013 & ).

David Cameron säger ett flertal gånger i talet hur valet på grund av folkomröstningen kommer att ligga i briternas händer och att det är deras tur att få sin talan hörd vilket emfaserar folket och individens enskilda möjlighet att påverka. Han använder sig dessutom av begreppet in-out för att förklara hur folkomröstningen kommer gå till vilket kan ses som ett sätt att simplificera valet. Det kan skapa en lättare syn på hur det kommer gå till och därför engagera folket. Med de fem principerna som Cameron redovisar berättar han om hur de tidigare policyerna försiggått och hur de med antingen samma stil kan göra likadant. Å andra sidan visar han även exempel på hur de inte ska gå tillväga i framtiden om de väljer att fortsätta vara ett medlemsland. Genom att berätta om hur Laeken deklARATIONEN tidigare hade presenterat hur makten skulle flöda mellan länderna och den europeiska unionen utan att sätta det i kraft visar han på ett exempel som bör ändras. Genom att använda sig av begreppet status quo visar han på den brådskande tiden som finns för att göra förändringar som skiljer sig från det tidigare.(David Camerons EU speech - full text, 2013)(Dyson & Preston 2006).

## 6.2 Boris Johnsons tal med strategiska narrativ och analogier

Talet som Boris Johnson höll var i syfte att övertyga det brittiska folket om att Storbritannien hade gynnats av att lämna EU utifrån ett flertal punkter. I talet använde han sig av strategiska narrativ för att övertyga medborgarna som präglades av idéer om att det hade gynnats landets suveränitet, handelsmöjligheter, frihet och möjligheten att återta kontrollen.

I Johnsons tal betonar han vikten av Storbritanniens suveränitet samt självständighet som kan återfås genom att lämna EU. Han menar på att de bör ta tillbaka kontrollen över inflytande så de kan ha möjligheten att själva göra beslut över de angelägenheter som gynnar landet. Han påpekar hur EU tar beslut i Bryssel vilket rubbar den nationella suveräniteten. Beslut bör tas på nationell nivå eftersom de som faktiskt påverkas av besluten bör ha betydande inflytande över dem och inte från Bryssel. Om besluten istället skulle tas på nationell nivå skulle det öppna globala möjligheter för handelsavtal och gynna landets position. Han målade upp en bild av hur den ökade flexibiliteten skulle leda till ett mer dynamiskt agerande på internationell nivå. Boris Johnson tog också upp den begränsade demokrati som ett resultat av EU och att bestämmanden av andra parter. Som följd av det menade han, olikt från David Cameron, att lösningen var att lämna EU för att kunna återge makten till det brittiska folket. Detta betonade han genom att åberopa hur Bryssel inte ska ha makten och att den istället ska återtas nationellt eftersom de som drabbas av ett beslut faktiskt ska ha störst påverkan. Ytterligare en av de strategiska narrativ som Johnson använder sig av är betoningen på sin egna framtidsvision och det självförtroende han har för landets framtid. Med den kunde han skapa en känsla av optimism hos folket för att de också skulle ha självförtroende om landets framtid. Oberoende av EUs regelverk kunde han förmedla sin tro på Storbritanniens kapacitet och förmåga att forma den framtid som önskas. Visionen som skapades och förmedlades till folket var ett blomstrande Storbritannien som både Johnson själv och folket bör ha förtroende för (Roselle m.fl 2015)(Boris Johnson's speech on the EU referendum: full text).

En av de viktigaste punkterna i Boris Johnsons tal var att Storbritannien var i behov av att befria sig från EUs byråkrati. EUs byråkrati menade han innebar att Bryssel begränsade briterernas handlingsutrymme och försvårade landets egen autonomi. Om britererna istället skulle vara mer självstyrande skulle de kunna påverka mer och snabbare genom den ökade flexibiliteten. Ökad autonomi och flexibilitet skulle gynna den politiska och ekonomiska utvecklingen. Den möjlighet som Storbritannien stod inför skulle innebära en historisk möjlighet som krävdes mod för att komma segrande ur, Johnson förlitade sig på det brittiska och menade på att de var kapabla till att ta beslutet. Med den ökade autonomi har Storbritannien möjligheten att forma sin egen framtid på ett sätt som tjänar landets egna intressen där folket har en ökad delaktighet. Sammanställt använde sig Boris Johnson av en del strategiska narrativ för att övertyga åhörarna att sympatisera med honom. De koncept som framfördes rörde sig kring en framtida ökad självständighet utan EUs inblandning där britererna har möjligheten att återta demokratisk kontroll. Boris Johnson styrkte sitt självförtroende i landet och folket och att utträda EU skulle innebära att Storbritannien skulle kunna uppnå fler globala möjligheter. Det skapade en känsla av samhörighet och en möjlighet till efterlängtat förändring där Storbritannien befriats från byråkratin och Bryssels styre.



Boris Johnson var medveten om folkets missnöje med den rådande situationen och använde sig av den gemensamma känslan för att förmedla sitt budskap. Hans förslag om en drastisk förändring i att utträda EU menades kunna leda till en historisk möjlighet att återta kontroll över Storbritannien framtid (Roselle m.fl 2015)(Boris Johnson's speech on the EU referendum: full text).

Boris Johnson inleder sitt tal med en personlig och historisk referens. Till en början handlar det om hur han personligen blev förolämpad, vilket han jämförde med Sovjet-Rysslands agerande på 1920-talet. Detta visar på lägets karaktärsdrag och för att visa på hur motståndarsidan inte agerar i modernt beteende och istället försöker trycka ner hans sida. Sedan redovisas glädjen som uppkom när David Cameron utlyste folkomröstningen och en magisk dörr öppnades, ett lättförstått och förenklat sätt för folket att förstå sig på den möjlighet som tillkommit som möjliggör flykten från de policy föreskrifter som EU medför. Johnson jämför dessutom EUs påstådda intressen och hjälpmedel med ekonomin med att den italienska maffian skulle varit intresserad av olivolja och fastigheter, alltså något som egentligen grundar sig i en annan möjlig fördel för dem själva. Det fortsätter sedan med mycket information om hur samhället har förändrats de senare åren med EU och hur Storbritanniens suveräna makt har försvunnit i samband med det för att kartlägga fakten. (Boris Johnson's speech on the EU referendum: full text)(Dyson & Preston 2006).

EU förknippas ofta med framgången att behålla freden mellan tyskarna och fransmännen och porträtterar hur de lyckats förhindra tyska stridsvagnar att gå in på franskt territorium i samband med annat som gynnat kontinenten. Trots att detta inte hänt, behöver det inte vara på bekostnad av den demokratiska friheten som anses vara viktigare. Här bedömer Boris Johnson insatserna och redovisar för hur det inte är värt att ta de demokratiska förlusterna som tillkommer med EU. Han förutser dessutom sannolikheten med att den fredliga ställningen kommer att kunna bevaras trots Brexits genomförande. Den inre marknaden som EU tillhandahåller är ett av de starkare argumenten för att fortsatt vara kvar i EU. Här redovisar Boris Johnson data för hur välbefindandet i flera olika aspekter har sett ut under perioderna före och efter denna inre marknad. Det framställdes som att varorna skulle fara runt som en överladdad cyklotron, vilket de inte kom att göra. På så sätt gör Johnson en analogi utav de varor som skulle ha exporterats och importerats inom EEG området. Johnson berättar hur detta inte har skett och analogin är både aktuell och förutser sannolikheten av hur handeln både historiskt har skötts bättre och i framtiden skulle kunna utan EEG. Dessutom tillhandahåller han varning för att det inte bör fortsätta som det gjort tidigare eftersom denna överladdade cyklotron uppenbarligen inte blev av. Genom att använda begreppet cyklotron trycks även hela agerandet ner genom att förlöjliga det. Han använder sig också av en jämförelse till en pantomim häst som drar åt olika håll för att förklara EUs beslutsfattande process med alla olika åsikter. Johnson hänvisar till ekonomikommentator Wolfgang Munchau och presenterar anledningarna till att inte förbli medlem i EU. Han refererar ytterligare en gång tillbaka till andra världskriget och pekar på hur två briljanta fransmän ansträngde sig för att göra ett ytterligare krig till en omöjlighet. Här har Johnson använt sig av mer sofistikerade referenser än tidigare exempel vilket gör att bredden på hans åhörare ökar (Boris Johnson's speech on the EU referendum: full text)(Dyson & Preston 2006).

Boris Johnson närmar avslutningen på talet när han gör några analogier tillbaka till hur det faktiskt har varit under åren med EU och hur ett flertal kriser uppstått och trots det hissas EU-flaggan stolt upp. Till sist gör han en personlig analogi och informerar åhörarna om sin både franska och tyska språkkunskap för att bevisa att han inte är isolationist men vill ändå lämna unionen för ett självbestämmande Storbritannien (Boris Johnson's speech on the EU referendum: full text)(Dyson & Preston 2006).

## 7. Slutsats

Utifrån de presenterade teorierna samt analysen som gjorts därefter blir slutsatsen att både Boris Johnson och David Cameron använde sig av strategiska narrativ och analogier för att påverka folket i folkomröstningen gällande Brexit 2016.

David Cameron definierade karaktärsdragen av rådande situation genom att visa förståelse för folkets EU-skepticism som ökat i landet. Genom att ge dem sitt löfte om folkomröstningen kunde han bedöma insatser och visa att han var beredd att ta åtgärder. Den möjliga policyn han föreslog var att förstärka demokratiseringen och förhandla om villkoren samtidigt som det är betydande att inte isolera Storbritannien från resten av EU. Cameron betonade även sitt förtroende för EU och att villkoren skulle kunna komma att förändras samtidigt som Storbritannien kan förbli en medlemsstat. Han talade inte bara för det brittiska folket, genom sitt språk talade han till hela EU som en gemenskap med förhoppningen att Storbritanniens tillhörande i EU blir stabilt och långvarigt. Genom att tala till helheten kan hans moral höjas internationellt och inhemskt och lägga vikt på att Storbritannien inte vill vara isolerad från EU, vilket även skulle vara en av de betydande riskerna med att lämna EU.

Boris Johnson, som talade för att Storbritannien skulle lämna EU, menade att de karaktärsdrag med betydelse för kommande folkomröstning styrdes av landets suveränitet, handelsmöjligheter och frihet. Genom att uttala sig om de punkterna kunde han även presentera de insatser som bör tas i åtanke under kommande folkomröstning. Den policy som föreslogs var att rösta för att lämna EU och därmed kunna återta kontrollen och ge det brittiska folket makten. Johnson menade att sannolikheten att förändra villkoren utan en drastisk åtgärd inte är sannolik med referens till tidigare misslyckade försök. För att uppmärksamma den moraliska riktigheten talade han för det brittiska folket eftersom han såg framtiden som Storbritannien utan EU, till skillnad från David Cameron. Vidare lyfte han den ökade friheten som skulle kunna uppnås och den växande känslan av samhörighet med Storbritanniens suveränitet. Den främsta risken som finns i och med att fortsatt vara en del av EU är hur viktiga beslut tas från Bryssel och att de har betydande makt över det brittiska folket.

De två analyserade aktörer använde sig av olika analogier som kunde stödja deras olika positioner och önskade mål. I helhet nämnde David Cameron händelser som varit lyckade för Storbritannien tack vare medlemskapet i EU samt möjligheten att omförhandla villkoren. Boris Johnson talade istället för de negativa delarna av EU och den förbättrade framtiden han såg för Storbritannien utan EU.

### 7.1 Diskussion

I uppsatsen valdes två aktörer för att göra analysen. För att utöka uppsatsen finns det fler möjligheter såsom att använda fler teorier, aktörer och fler tal under tidsperioden. Med tanke på att ett av antagandena som görs i teorin kommer aktörerna tala på liknande sätt oavsett

tidpunkt och därmed kan de tolkas övergripligt. Dessutom hade en möjlighet ha varit att analysera hur talen mottogs av folket och andra parter för att analysera om det påverkade utfallet av folkomröstningen. Om det hade utökats med exempelvis dessa delar hade arbetet mist viss kvalitet och inte kunnat bli lika utförligt men är aktuellt inför fortsatt forskning i området.

## 8. Referenslista

Adam, Rudolf G. 2020. *Brexit: Causes and Consequences*. Springer Nature Switzerland AG 2020

Aylott, Nicholas 2020. *Brexit - skilsmässan som splittrat Storbritannien*. Utrikespolitiska institutet: Stockholm

Boréus, Kristina - Bergström, Göran 2018. *Textens mening och makt. Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. Studentlitteratur AB: Lund. Upplaga 4:2

Britannica 2023. *Boris Johnson, prime minister of United Kingdom*.  
<https://www.britannica.com/biography/Boris-Johnson>

*David Camerons EU speech - full text* 2013. The Guardian.  
<https://www.theguardian.com/politics/2013/jan/23/david-cameron-eu-speech-referendum>

Dyson, Stephen Benedict - Preston, Thomas 2006. *Individual Characteristics of Political Leaders and the Use of Analogy in Foreign Policy Decision Making*. International Society of Political Psychology. Vol 27, No. 2

Eaton, Mark - Smith, Andrew 2020. *The Use of Historical Analogy in the 2017 Parliamentary Debates on the Future of Post-Brexit Commonwealth Trade*. Political Studies Review. Vol. 18  
<https://eds.s.ebscohost.com/eds/detail/detail?vid=8&sid=e195b537-28db-47af-971a-2c829c85332b%40redis&bdata=JkF1dGhUeXBIPWlwLHVpZCZzaXRIPWVkey1saXZlJnNjb3BIPXNpdGU%3d#anchor=AN0146827572-5&AN=146827572&db=poh>

Esaiasson, Peter - Gilljam, Mikael - Oscarsson, Henrik - Towns, Ann - Wängnerud, Lena 2017. *Metodpraktikan. Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. Wolters Kluwer AB: Stockholm. Upplaga: 5:1

Hermann, Margaret G. 1980 *On "Foreign Policy Makers, Personality Attributes, and Interviews: A Note on Reliability Problem*. Ohio State University, 24, 67-73

Mudde, Cas - Rovira Kaltwasser, Cristóbal (2017) *What is populism?* Oxford University Press

Putnam, Robert D. (1988) *Diplomacy and Domestic Politics: The Logic of Two-Level Games*. International Organization, 42(3), 427-460

Rosamond, Ben (2020) *European Integration and the Politics of Economic Ideas: Economics, Economists and Market Contestation in the Brexit Debate*. Annual Lecture Article, vol. 58  
<https://eds.s.ebscohost.com/eds/detail/detail?vid=2&sid=3cd2e7b3-4fb0-48db-a198-8b88438>

[12b99%40redis&bdata=JkF1dGhUeXBIPWlwLHVpZCZzaXRIPWVkey1saXZlJnNjb3BIPXNpdGU%3d#AN=edshol.hein.journals.jcmks58.98&db=edshol](https://www.gov.uk/government/people/david-cameron)

Roselle, Laura - Miskimmon, Alister - O'Loughlin, Ben. (2014) *Strategic narrative: A new means to understand soft power*. Sage Publications, Ltd. Vol 7 No 1

Teorell, Jan - Svensson, Torsten 2016. *Att fråga och att svara. Samhällsvetenskaplig metod*. Liber AB: Stockholm. Upplaga 1:4

*The RT Hon David Cameron*. Gov.uk.  
<https://www.gov.uk/government/people/david-cameron> (Hämtad 23/4-23)